

Aan André Rouvoet
Zorgverzekeraars Nederland

t.a.v. Wouter Kniest
Adviseur communicatie & public affairs
w.kniest@zn.nl

Betreft: Informatie Met Zorg Verzekerd t.b.v. input Andre Rouvoet Jongeriusconferentie 7 september as

Geachte heer Rouvoet,

Allereerst hartelijk dank voor uw speciale aandacht voor de groep 18-jarigen. Graag informeer ik u over ons project Met Zorg Verzekerd dat is gericht op het voorkomen dat jongeren bij het verlaten van Jeugdhulp op hun 18^e schulden opbouwen bij de zorgverzekeraar. Van de Straat ¹ heeft het initiatief genomen om samen met de Gemeente Amsterdam, Zilveren Kruis en Spirit Amsterdam te komen tot oplossingen.

18 jaar

Als 18-jarige ben je voor de wet volwassen maar zeker voor jongeren uit jeugdzorg is de stap naar volwassenheid niet zomaar gemaakt. Je krijgt in een keer van alles op je bordje waar je in je ontwikkeling nog helemaal niet klaar voor bent. Ook jongeren zonder een verleden in jeugdzorg zijn dat niet maar die hebben in de meeste gevallen een veilig en sterk vangnet: ouders.

18min/18plus

Veel jongeren (60%) die jeugdzorg verlaten worden vroeg of laat dak- of thuisloos. Dit heeft te maken met de overgang 18-/18+ die in de meeste gemeenten nog niet is geregeld in een doorlopende zorglijn. Over deze zogenaamde knip 18-/18+ verwijst ik ook graag naar mijn blog op Kennisnet Jeugd: <https://kennisnetjeugd.nl/blog/258-18-jaar-harde-knip-of-liefdevol-loslaten>

Geen adres

Wanneer iemand geen adres heeft en dus niet ingeschreven staat in de BRP (basisregistratie personen) is er geen recht op bijstand, is het niet mogelijk een zorgverzekering af te sluiten, zich in te schrijven bij een opleiding, studiefinanciering aan te vragen en kun je ook geen toeslagen aanvragen bij de belastingdienst. Als je geen beroep kunt doen op de sociale basisvoorzieningen dan is het einde zoek.

¹ Samenwerkingsverband Stichting Zwerfjongeren Nederland, Federatie Opvang en Kamers met Kansen

Ontsnappen aan dergelijke vicieuze cycli blijkt schier onmogelijk voor jongeren: Door het beperkte perspectief is de jongere niet gemotiveerd naar de toekomst toe. Dat maakt het inzetten van een persoonsgericht traject lastig, er moeten kleine successen behaald worden om motivatie bij de jongeren te kweken en vast te houden. Lees hier het hele artikel: [Wie voelt zich verantwoordelijk voor dak- en thuisloze jongeren.](#)

Voor uitgebreide informatie over het project Met Zorg Verzekerd zie bijlage.

Voor de Jongeriusconferentie zou ik graag uw aandacht willen vragen als voorzitter van Zorgverzekeraars Nederland voor de volgende punten:

- Jongeren krijgen op hun 18^e veel te veel in een keer op hun bordje. Ook als het gaat om financiën. Bovendien doen de meeste jongeren weinig beroep op de zorgverzekeraar. Er is wel een verzekeringsplicht. Ons voorstel is om voor jongeren vanaf 18 te werken met een getrapte instroom in de zorgverzekering. Ze betalen bijvoorbeeld op hun 18^e → 25%, 19^e → 50%, 20^e → 75% en zo zitten ze met 21 jaar op 100% premie. De zorgtoeslag kan relatief meelopen.
- Bevorder dat zorgverzekeraars optimaal meewerken aan schuldenregelingen van de gemeentelijke kredietbanken.
- Geef kwetsbare jongeren te allen tijde direct toegang tot de collectieve verzekering van hun gemeente (met aanvullende verzekering). Ongeacht of ze schulden hebben bij een andere zorgverzekeraar.
- Veel jongeren schrijven zich niet in bij de basisregistratie personen (BRP) in een gemeente om te vermijden dat ze vindbaar zijn voor schuldeisers. Zo blijven ze onder de radar en verergeren de problemen met schulden gemakkelijk. Wij denken aan de volgende oplossing: Gemeenten nemen dakloze jongeren op in de BRP, ze worden opgenomen in de collectieve verzekering zonder schulden. (Behandel ze bijvoorbeeld alsof ze uit het buitenland komen. Zo betalen ze geen boete.) Koppel deze inschrijving aan acceptatie van zorg en begeleiding in een integraal traject van wonen, leren, werken en begeleiding bij financiën. Dat is een stok achter de deur voor hulp; gemeenten laten niet los tot dat alles op de rit is. Stimuleer gemeenten om de mogelijkheden die er zijn om een briefadres beschikbaar te stellen optimaal te benutten en de doelgroep niet te eng te definiëren. En minstens zo belangrijk: voorkom dat jongeren uitgeschreven raken door een combinatie van problemen. De inzet van effectieve zorg en ondersteuning in kwetsbare gezinnen kan hier positief aan bijdragen.
- Jongeren zien de zorgtoeslag als inkomen. Maak het makkelijker om de zorgtoeslag direct naar de zorgverzekering door te sluizen. Of zorg er in ieder geval voor dat de zorgtoeslag op dezelfde dag wordt gestort als dat de zorgverzekering wordt geïnd. Of regel met banken dat het bedrag van de zorgtoeslag niet kan worden opgenomen of afgeschreven.
- Gemeenten en zorgverzekeraars hebben er beide belang bij dat burgers niet instromen in de bronheffing. Blijf gezamenlijk investeren in vroeg signalering van schulden bij jongeren. Schulden bij de zorgverzekering hebben een signaalwaarde, het is één van de eerste schulden die ze niet meer betalen. (Bijvoorbeeld 'Vroeg Eropaf in Amsterdam')

Uit de publicatie Schaarste van Mullainathan en Shafir blijkt dat schulden stress veroorzaken en het vermogen om verstandige beslissingen te nemen ondermijnen. Schulden komen nooit alleen, veelal is er sprake van multi problematiek, waaronder gezondheidsproblemen.

Door stress over schulden beklijven zorgtrajecten onvoldoende. Dit is niet goed voor de jongere, en leidt ook tot extra kosten bij de verzekering. Blijf daarom investeren in maatschappelijk verantwoorde incasso en maak een reële inschatting van de zelfredzaamheid van burgers. Zowel de Nationale Ombudsman (Burgerperspectief of schuldhulpverlening) als de WRR (Eigen schuld? Een gedragswetenschappelijk perspectief op problematische schulden) geven aan dat op het gebied van schulden oplossen te veel wordt uitgegaan van de zelfredzaamheid van burgers. Regels zijn te ingewikkeld en sluiten onvoldoende aan op de psychologie van de burger.

Nogmaals hartelijk dank voor uw aandacht voor dit onderwerp.

Voor vragen over bovenstaande kunt u contact opnemen met Hella Masuger 06-44490221 of h.masuger@zwerfjongeren.nl

Met vriendelijke groet mede namens onze projectpartners Spirit, Zilveren Kruis en gemeente Amsterdam,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hella Masuger', with a horizontal line underneath.

Hella Masuger
Directeur Stichting Zwerfjongeren Nederland